

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2006-573

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Salmi, Minna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Yhdistyneet kansakunnat? Diskurssianalyysi YK:n agendasta ja roolista maailmanpolitiikantoimijana jäsenmaiden kannanotoissa syyskuun 2005 huippukokouksessa.			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-11-06	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 122 s. 56 liites.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tässä tutkielmassa kartoitetaan, mistä lähtökohdista Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tulevaisuutta ja agenda luodaan sekä mikä järjestön tulevaisuus maailmanpolitiikan toimijana tulee olemaan. YK on kansainvälisenä järjestönä ainutlaatuinen, sillä sen katon alle kuuluu 99 prosenttia maailman väestöstä. Tutkielman kontekstina on YK:n päämajassa New Yorkissa syyskuussa 2005 järjestetty historiallinen huippukokous, jonka tarkoituksena oli pohtia ratkaisuja globaaliagendan ongelmiin ja maailmanjärjestön uudistamiseen. Tutkielma lähestyy tutkimusongelmaa jäsenmaiden näkökulmasta. Tarkasteltaviksi jäsenmaiksi on valittu viisi omalla tavallaan YK:n toiminnalle merkittävää jäsenmaata tai -ryhmittymää: Yhdysvallat, Venäjä, Euroopan unioni (EU), kehitysmaiden koalitio Ryhmä 77 sekä Japani. Lisäksi tarkastellaan järjestön pääsihteerin Kofi Annanin näkökulma samoihin aiheisiin. Maailmanpoliittinen agenda on rajattu neljään teemaan, jotka ovat kestävä kehitys, kollektiivinen turvallisuus, ihmisoikeudet ja YK:n uudistaminen. Näiden teemojen ohella teoreettisena viitekehystenä toimii sosiaalinen konstruktivismi, jonka mukaan yhteinen tieto ja kansainvälinen rakenne muokkaavat valtioiden identiteettejä. Vastaavasti valtiot toiminnallaan muokkaavat kansainvälistä rakennetta. Tutkimusmenetelmänä käytetään diskurssianalyysiä, jonka aineistona ovat huippukokouksessa ja sitä seuraavassa yleiskokouksessa esitetyt, etukäteen valittujen jäsenmaiden ja pääsihteerin kannanotot. Diskurssianalyysi mahdollistaa objektiivisuuteen pyrkivän aineiston läpikäymisen. Yhdysvaltain puheista löytyy kolme eri diskurssia. Muita diskursseja yhdistää universaalien arvojen merkityssysteemi, joka kokoaa ne arvot, joita Yhdysvallat muilla diskursseillaan haluaa ajaa. Kollektiivista turvallisuutta Yhdysvallat käsittelee hyvän ja pahan taistelun kautta. Kehityskysymyksissä Yhdysvallat korottavat teollisuusmaat globaalitalouden johtajiksi. YK:n Yhdysvallat haluaa uudistaa tehokkaaksi ja vastuulliseksi järjestöksi. Venäjä rakentaa kahta diskurssia, jotka painottavat kansainvälistä yhteisöllisyyttä ja maailmanpoliittisen toiminnan laillisuutta. Molemmat diskurssit korostavat YK:n roolia. EU:n puheissa unionista rakennetaan vahva kansainvälinen toimija. Samalla korostetaan sekä maailman eri osien että globaaliagendan ongelmien vuorovaikutteisuutta. Ryhmä 77 konstruoi yhteisen maailman, mutta katsoo kansainvälisen yhteisön epäonnistuneen tavoitteidensa saavuttamisessa. Ryhmän diskurssit syylistävät teollisuusmaita ja rakentavat samalla kehitysmaille rajoitetun toimijuuden. Japani rakentaa EU:n tapaan itsensä aktiivisena YK-jäsenmaana. Japanin puheet painottavat lisäksi tehokkuutta sekä rauhan ja vakauden saavuttamista maailmaan. Pääsihteerin puheet luovat diskurssia YK:sta osakeyhtiönä. Lopuksi analyysituloksia vertaillaan tutkielman taustatietoon. Tulokset vahvistavat taustakeskustelun sisällön. Samat tutkielman teemoja koskevat ristiriidat löytyvät sekä taustakeskustelusta että diskurssianalyysin tuloksista. Tältä pohjalta YK:n uudistaminen ja sen roolin vahvistaminen on hidasta ja vaatii jäsenmailta poliittista tahtoa kompromissien saavuttamiseksi. Positiivisena lähtökohtana voidaan kuitenkin nähdä jäsenmaiden sitoutuminen YK:n tavoitteisiin ja maailmanjärjestön rooliin tärkeänä globaaliagendan toimijana.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Yhdistyneet kansakunnat - tulevaisuus turvallisuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			